

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/L. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverleništvu Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 250 od petit vrste. Inerdatni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Enotna stanovska fronta slovenskega učiteljstva je-ustvarjena.

Razdružitev „Slomškove zveze“. — Vstop njenih članov v UJU. — Temelj so pravila UJU in deklaracija. Za edinstvo vsega jugoslovenskega učiteljstva in enotno fronto z ostalim drž. uradništvom.

Učiteljstvu!

Izredni občni zbor »Slomškove zveze«, ki se je vršil dne 13. novembra t. l. v Ljubljani, je sklenil:

Po sprejeti deklaraciji letošnje celjske skupščine UJU poverjeništvu Ljubljana in po letošnjih predlogih občnega zbora »Slomškove zveze« ter po pojasnitvah k deklaraciji, kakor jih je podal ožji sosvet UJU poverjeništvu Ljubljana zastopnikom »Slomškove zveze« dne 25. septembra t. l. in končno po zadnjem dopisu ožjega sosveta od dne 28. oktobra 1926, št. 297, uvidevamo, da so sedaj odstranjene načelne in druge zapreke, ki so bile 26 let povod dveh stanovskih organizacij.

Po odstranitvi zaprek se nam ne vidita dve stanovski organizaciji več umesni, zato sklenemo, da preneha naša stanovska organizacija »Slomškova zveza«. Njeni člani in članice se stanovsko organizirajo v okrajnih učiteljskih društvih UJU poverjeništvu Ljubljana za složno, skupno stanovsko borbo in splošni šolski napredek, kot so stanovsko organizirani meščanskošolski in srednješolski učitelji.

Kulturno pa se organiziramo v novo ustanovljajočem se društvu »Slomškova družba«, katerega namen bo gojiti pedagoško vedo na krščanskem svetovnem naziranju. Člani ne bodo samo učitelji in učiteljice, temveč vsakdo, ki hoče družbo v njenih namenih podpirati.

V Ljubljani, dne 13. novembra 1926.

IVAN ŠTRUKELJ.

Kar se je komu zdelo pred letom dni nemogoče in skoro izključeno, to je danes izvršeno.

Slovenski učitelji se vstal. se otresele preteklosti in se strnil v močno stanovsko falango. Tovariš je tovarišu prožil roko in odsle se bodeta poznala v skupni stanovski organizaciji samo kot učitelja, kot tovariša, kot bojevnika za skupno stanovsko prava in kot borca za povzdigo šolstva in narodne prosvete.

Člani »Slomškove zveze« so na izrednem občnem zboru dne 13. t. m. sklenili razdruženje svoje organizacije in na čelu lista prinašamo danes proglas njihovega predsednika tovariša Ivana Štruklja na učiteljstvo, s katerim naznanja učiteljstvu ta zgodovinski dogodek. S tem se je pridružil še oni del slovenskega učiteljstva, ki je bil dosedaj izven UJU, v skupno fronto in enoten korpus z ostalim jugoslovenskim učiteljstvom.

Ideja stanovskega edinstva je zmagala in je s tem dvignila slovenski del učiteljskega stanu v naši državi na ono višino stanovske zavesti, s katero bo pridobil učiteljski stan vero v lastno stanovsko človečnost in lastno življenjsko silo. Zmaga ideje stanovskega

edinstva je pričetek renesanse učiteljskega stanu, je pričetek dviga in notranje renesanse našega šolstva, ker bo z zmago te ideje postal učiteljski stan reprezentant lastnih pedagoških in šolskih pogledov in lastnih pogledov prosvetnega dela med narodom.

S tem korakom je pričel učiteljski stan šele živeti lastno življenje.

Na podlagi te samostojnosti se bo lahko vedno skliceval na strokovne in kulturne vrednote svoje stanu, ki mu jih bo ustvarila ta samostojnost, katere ga bodo dvigale tudi etično in socialno tako visoko, da bo stal vedno v enako visoki vrednosti napram družbi, narodu in državi. Na podlagi teh svojih vrednot bo lahko stal enakovredno nasproti vsakemu režimu in vsaki politični situaciji, ki ji bo ravno zaradi te svoje samostojnosti lahko vedno kljuboval.

S tem korakom in s tem zgodovinskim dogodkom je na učiteljski stan pridobil zonet svojo stanovsko hrbtnico. Vsakega člana bo odsle lahko navdajala zavest, da je v stanovskih zadevah zaščiten, da ima za sabo enoten ves stan, ki se bo dvignil kot en moč proti vsakomur, ki bo nad učiteljskim stanom zonet poizkušal izvajati persekucije in pri stranost v službenih zadevah zaradi do-

menju iz Soče, ki smo Ti ga postavili nad gomilo, da se Ti oddolžimo, je ostala v nas vera sveta do matere in rodu! Vladimir! Tu!

Bratie in sestre pokleknilimo!

Tako mi mladi. Mi smo mladika odžaraneja debla, ki raste. Bolest ji je kovač.

Ob Vseh svetih t. l. so postavili mladi primorski učitelji strokovnemu učitelju Vladimiru Koršiču nagrobnik na goriskem pokopališču.

Bratuh Marij.

Prof. FR. FINK, Maribor:
Naš Podmladek Rdečega Križa.

(Boj proti materializmu.)

Za naš Podmladek se baie obetajo slabi časi. Zanimanje zani pineva in zlasti učiteljstvo se začenia tuintam držati nekam pasivno kolikor ni našemu gibanju celo kontrarno.* Ker bo dobro za podružnice Podmladkove, če se izgovori

* Pravih, načelnih nasprotnikov je — z veseljem to ugotavljam — res še malo, ali niti teh ne bi smelo biti.

litičnega in kulturnega udeistvovanja učiteljstva.

Ta zavest bo omogočila ravno pot vsakemu učitelju do nerovega političnega prepričanja in kulturnem naziranju in ta zavest bo utrievala značaja.

Zato prepustimo izven organizacije vsakemu članu svobodno udeistvovanje v političnem in kulturnem pogledu in si ne stavimo za nalogo organizacije, da bi postavila nad svojimi člani bodisi politično, bodisi kulturno nasilje.

V političnem in kulturnem oziru je svoboden vsak član naše organizacije v stanovskem oziru na zahtevam od njeva brezovovine discipline in obrambe skupnih stanovskih interesov proti vsakomur in tudi proti lastnim strankam, katerim pripadajo posamezniki — če se neoreše proti našim skupnim stanovskim interesom.

To je borba našega novega učiteljskega sindikata!

Enotna stanovska fronta slovenskega učiteljstva na pomeni tudi zmagooslavje za deklaracijo. S tem dogodkom je vdahnjena v deklaracijo življenjska moč in življenjska sila za izvajanje in udeistvovanje njenih nadaljnjih vzvišenih idealov.

Idealna stremjenja deklaracije so dobila s tem temelj na podlagi katerega bodo ideali deklaracije dosežali svoje nadaljnje vzvišene cilje. Idealna sila deklaracije je prodrla, je zmagala in je realizirana danes v eni od njenih temeljnih in odločilnih točk — v skupni organizaciji našega stanu.

Tako bo šla sedaj niena sila naprej! Ona bo vodnica in temelj, na podlagi katerega bo čez leta stal naš stan prenovljen in preroden samostojen v svoji vnianosti in tudi notranosti.

Vera v boljšo bodočnost učiteljskega stanu vstaja!

Nikakor pa si ne smemo domišljati, da je s tem naš cilj dosežen, da je boi dobojevan, da so sedaj ideali deklaracije doseženi in so nam uspehi zagotovljeni sami po sebi.

To je komaj prva etapa boia do končne izvedbe deklaracijskih idealov in do naših končnih ciljev — to je le pogoj za nie.

Skupno moramo sedaj vsi na delo!

o društvu in njeva smotnih jasna beseda, zato sem se odločil, da sestavim naslednji članek.

Spominiam se besed nekega visokega šolskega funkcionarja češ dokler ne bo minil današnji materializem, toliko časa Podmladek ne bo imel pravega zamaha, ker sloni na idejnih ne pa na zgolj materialnih vrednotah.

Vidi se mi čimdalje bolj, da ima dotičnik prav kajti vse češče čujem: »Čemu to društvu saj od njeva nihče nič nima!« To je v enem oziru tudi res! Kdor išče v tem društvu samo koristi, kdor misli da mora dobiti za tistih 25 nar na mesec ki vredo na glavni odbor za »Glasnik«, vsako leto čim najboljši dragoceno ameriško darilo za Božič, da mora biti izbran vsak za morebitno ferlijalno kolonijo, da ima pravico do še vse drugih ugodnosti — ta seveda ne bo prišel na svoj račun.

Društvo naj deluje idejno, naj vzbujia v svojih mladih članih nesebično ljubezem do bližnjega naj mu vstahne smisel za pomoč sočloveku, naj tvori protutež napram skrajno materialističnim težnjam sedanje dobe. Člani naj najdejo svojo srečo, svoje zadoščenje v tem, da smejo in morejo pomagati družim ne pa da bi jih vezalo na društvo samo unanie na dobiček zase v tej ali oni obliki

Težki časi, ki se bližajo, nam narekujejo še širšo fronto od našega ožjega osnovnošolskega stanovskega kroga.

Iskati bomo morali vezi za skupno stanovsko fronto z meščanskim, srednješolskim in drugim učiteljstvom. Ustvariti bomo morali z njimi skupno pedagoško, šolsko in prosvetno fronto. Fronto dela!

A tudi skupno fronto boia bomo morali ustvariti! Vezi za skupno stanovsko fronto moramo iskati, v kateri bomo utrievali našo skupno stanovsko zavest in se pripravljali na naš skupen stanovski boi za naša prava in za materialno pravo našega stanu.

V tem pogledu se mora naša fronta še ojačiti. Ojačiti se mora tudi s skupnim boiem z ostalim državnim uradništvom.

Ni treba misliti, da smo s skledom za pristop k »Osrednji zvezi državnih nameščencev« dosežli vse in se usposobili za boi proti navalom, ki se bodo izvršili od te ali one strani na državno uradništvo. S tem smo za enkrat postavili le skupno plavo vsem strokovnim organizacijam, ni pa postala s tem to ena organizacija, eno meso in ena kri: ni to še en organizem, no katerem bi se pretakala skupna kri ene stanovske zavesti in tesno spoililive solidarnosti vsega državnega uradništva.

Za probujo te zavesti je potreba tudi organizirani celje tei celoti, ki bodo ustvariale zavest te skupnosti v poedincih in io tudi praktično izvajale. Kakor imamo mi sreska učiteljska društva, ki tvorijo žive celice našera stanovskega organizma, ki dajejo življenjsko silo poedincem in celoti, tako je tudi skupni organizaciji vsega državnega uradništva treba takih edinic, ki bodo spajale državno uradništvo po okrožjih, ga probujale v stanovski zavesti in solidarnosti ter usposabiale za skupen boi.

Poglejte delavstvo vseh strok, kako je organizirano po strokah, a vse spajajo tudi vse stroke po edinicah, ki vedno z novim življenjem noživljajo sebe in s tem noživljajo celoto ter io napravljajo snosobno za skupen boi in nastop.

Združitev slovenskega učiteljstva v eno stanovsko fronto je velik moment v zgodovini razvoja slovenskega učiteljstva in led usneh deklaracijskega gibanja. Stanovska slova je no 26 letih med-

Dokler ne bo vse učiteljstvo razumevalo društva v tem smislu in samo v tem smislu, toliko časa Podmladek ne bo veljal več ko vsako drugo (treznostno skavtsko itd.) društvo ne bo to, kar so si zamislili njeva ustanovitelji, kar pronajirajo z besedo in tiskom.

To idejno delo sloni v prvi vrsti na ramah učiteljstva: brez nerovega dela ni društva. Vsi vemo da ima učitelji nebroi drugih opravil, nešteto zaposlitev, prepričani smo, da bi marsikatera kulturna in druga ustanova propadla, ako bi jim učitelji odtegnil svoje sodelovanje. Kar je resnica naj velja tudi kot taka! Ali zakaj hočejo nekateri učitelji baš Podmladek izločiti iz svoje skrbi, baš to društvo ki lahko združuje vse idealne poteze in misli otrokove duševne in praktične karitativne delavnosti? Saj si kot vzgojitelji vendar ne moremo misliti boljšega društva kakor je naš Podmladek. Vse to, kar je raztresenega no drušvih, specialnih društvih, vse to združuje Podmladek v enem samem šolskem udruženju. Poleg njeva niti ni treba da bi bila na šoli še druga društva, ker samo ponavljajo to kar želi in uči tudi Podmladek.

To je torej idejna stran društva! Ali je pa materialna res tako slaba, kakor trde društveni nasprotniki, ki postajajo

LISTEK.

Ob grobu Vladimira Koršiča.

Tam doma kjer leže drobci napisa »Gregorčičev dom« do tleh, tam je bilo naše svetišče, Ugrabili so nam ta dom, Vladimir!

Rad bi stal ob Tvoiem grobu s tovariši, ki smo Ti ostali zvesti, da bi nam gledal v dušo in videl v njej tudi svoje delo, A odtrgal si mi kruh iz ust in moral sem iti. Pa čui!

Izbral si raztresene ude slovenskega učiteljskega naraščala no vojni no Gorškem in Trstu in storil četo sedemdesetih! Tvoje ieklene besede so odmevale ob stene »Novega doma« in segale v duše mnogih, Tudi Tvoje delo je da je ostalo mnogo materi zvestih!

Sedaj, ko vsi oni ostali čutijo in prenašajo vso bolest in ponižanja ko se jim stiska srce, ko jim more duha — Tebe ni!

Čas jim je še mladim vsem začrtal gube na obličju in v njih duše je lezla skrb.

A še eno Vladimir!

Moči duha in volje jim zruval iz srca ne bo nihče! In kakor križ na ka-